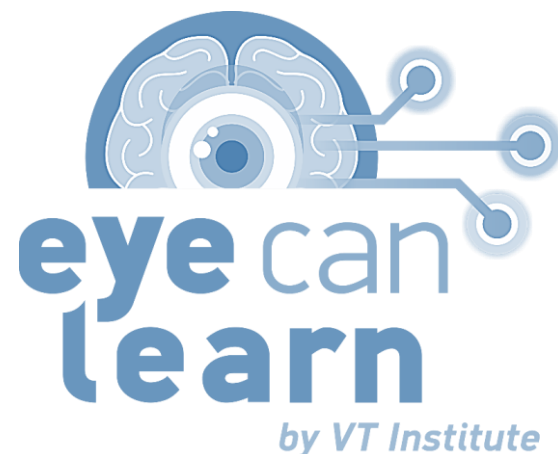

Μαθησιακές δυσκολίες, Δυσλεξία, Διάσπαση Προσοχής: Ο ρόλος του Οπτομέτρη

Φώτης Βελισσαράκος
Αναπτυξιακός Οπτομέτρης
COVD Associate Member

www.eyecanlearn.gr e-mail: info@eyecanlearn.gr
Phone: +30 210 8000179

Η σχέση της όρασης με την απόδοση ενός παιδιού στο σχολείο είναι πολύ σημαντική καθώς δυσλειτουργίες των οπτικών δεξιοτήτων εμποδίζουν, άλλοτε περισσότερο, άλλοτε λιγότερο, την διάρκεια συγκέντρωσης, την διάθεση για μελέτη, την ταχύτητα επεξεργασίας, την ικανότητα πρόσληψης, συγκράτησης και ανάκλησης οπτικών δεδομένων, την αποτελεσματική απόδοση σε διαδικασίες όπως η ανάγνωση, η γραφή, η αντιγραφή, η άθληση κ.α. Οι γονείς, οι δάσκαλοι και άλλοι ειδικοί πρέπει να είναι ενήμεροι για τα συμπτώματα και τις ενδείξεις μιας οπτικής δυσλειτουργίας που δεν περιορίζονται στο αν ένα παιδί βλέπει καθαρά ή όχι. Η αξιολόγηση των οπτικών δεξιοτήτων γίνεται από οπτομέτρη που έχει εξειδικευτεί στο συγκεκριμένο τομέα. Ανάλογα με τις δεξιότητες που πρέπει να αναλυθούν (κάθε περίπτωση είναι διαφορετική) η διάρκεια της αξιολόγησης κυμαίνεται από μία μέχρι και τρεις ώρες σε ξεχωριστές συναντήσεις. Ο εντοπισμός των οπτικών δυσλειτουργιών είναι το πρώτο βήμα. Εφόσον κριθεί απαραίτητο, ακολουθεί η ενίσχυση των οπτικών δυσλειτουργιών μέσα από προγράμματα οπτομετρικών ασκήσεων. Δεν υπάρχουν κοινά προγράμματα εξάσκησης της όρασης ούτε κοινές ακολουθίες τεστ αξιολόγησης. Κάθε οπτομέτρης διαμορφώνει την πρακτική του με βάση την κλινική του εμπειρία και τους τομείς μελέτης και εξειδίκευσης του. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η οπτομετρική αξιολόγηση ΔΕΝ αντικαθιστά την εξέταση του οφθαλμιάτρου.

Οι οπτομέτρες αποφεύγουν να χρησιμοποιούν όρους όπως μαθησιακές δυσκολίες, δυσλεξία, διάσπαση προσοχής κτλ. όταν αναφέρονται στη βοήθεια που μπορούν να προσφέρουν σε ένα παιδί με δυσκολίες στο σχολείο. Η οπτομετρική παρέμβαση αφορά στην ενίσχυση των οπτικών δυσλειτουργιών που επηρεάζουν τη σχολική απόδοση. Η παρέμβαση αυτή είναι απαραίτητη για κάθε περίπτωση παιδιού που εμφανίζει οπτικές δυσλειτουργίες, είτε έχει διαγνωστεί με μαθησιακές δυσκολίες είτε όχι. Ειδικά στα παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες η ενίσχυση των οπτικών αδυναμιών μέσα από ένα πρόγραμμα οπτομετρικών ασκήσεων (Vision Therapy) δίνει περισσότερα εργαλεία ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν καλύτερα τις καθημερινές προκλήσεις. Η ενίσχυση αυτή συχνά αποτελεί ένα σημαντικό σκαλοπάτι προς την άνετη και ουσιαστική μάθηση.

Οι μαθησιακές δυσκολίες αποτελούν ένα μεγάλο και σύνθετο τομέα. Τα συμπτώματα και οι ενδείξεις αυτών των δυσκολιών δεν περιορίζονται σε μια δραστηριότητα, πχ μόνο στην ανάγνωση, αλλά συνήθως εμφανίζονται σε διάφορες πτυχές της καθημερινότητας ενός παιδιού, ανάλογα βέβαια με την

www.eyecanlearn.gr e-mail: info@eyecanlearn.gr
Phone: +30 210 8000179

περίπτωση. Όσοι έχουν ασχοληθεί με παιδιά που αντιμετωπίζουν μαθησιακού τύπου δυσκολίες, γνωρίζουν πολύ καλά την πολυπλοκότητα και τον πολυπαραγοντικό τους χαρακτήρα. Κάποια συμπτώματα - ενδείξεις είναι κοινά με αυτά που παρατηρούμε στις οπτικές δυσλειτουργίες, όπως πχ.: το παιδί αποφεύγει τη μελέτη-ανάγνωση-γραφή, κουράζετε γρήγορα όταν διαβάζει, χάνει σειρές, πηδάει λέξεις, κάνει αντικατάσταση λέξεων με άλλες που μοιάζουν, έχει αργό ρυθμό στην ανάγνωση, έχει φτωχή κατανόηση κειμένου, ξεχνάει εύκολα λέξεις που είδε πρόσφατα, αντιγράφει με λάθη, έχει φτωχή απόδοση σε ζωγραφική/σχέδιο/κατασκευές κ.α. Η εξάσκηση των αδύναμων οπτικών δεξιοτήτων θα βελτιώσει την απόδοση του παιδιού σε όλα τα παραπάνω πεδία.

Σημαντική βελτίωση επιτυγχάνεται στις δυσκολίες ανάγνωσης, στη διάρκεια προσοχής, στην ταχύτητα εκτέλεσης γραφοκινητικών διαδικασιών, στις αθλητικές δραστηριότητες κ.α.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η μαθησιακή του δυσκολία ή η διάσπαση προσοχής (εφόσον υπάρχει έγκυρη διάγνωση) δεν θα εξακολουθούν να επηρεάζουν σε κάποιο βαθμό την συνολική απόδοση του παιδιού. Η διαχείριση παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες πρέπει να είναι πολύπλευρη και να υπολογίζει όλες τις ενδείξεις δυσκολίας που έχουν επισημανθεί από το δάσκαλο, τους γονείς και άλλους ειδικούς. Η συνεργασία μεταξύ των ειδικοτήτων που ασχολούνται με αυτόν τον τομέα είναι απαραίτητη. Ο οπτομέτρης έχει σημαντική θέση μέσα σε αυτήν την ομάδα.

Όραση και Δυσλεξία (δυσκολίες ανάγνωσης): Η συμμετοχή της όρασης στις δυσκολίες ανάγνωσης έχει αποτελέσει αντικείμενο έρευνας για πολλές δεκαετίες. Σαν όραση εννοούμε τη διαδρομή της οπτικής πληροφορίας από το μάτι προς τα διάφορα κέντρα του εγκεφάλου. Ενώ αρχικά πολλοί ερευνητές πίστευαν ότι οι αδυναμίες της οπτικής αντίληψης ήταν αυτές που επηρέαζαν τη διαδικασία της ανάγνωσης, πλέον οι έρευνητες έχουν στραφεί σε άλλους τομείς της οπτικής επεξεργασίας. Υπάρχουν πολλοί τύποι "δυσλεξίας" (δυσκολίες ανάγνωσης). Σε κάποιους τύπους, η συμμετοχή της όρασης στο πρόβλημα, είναι σημαντική. Η εξάσκηση των οπτικών αδυναμιών με οπτομετρικές ασκήσεις ενισχύει κατά πολύ την αναγνωστική ικανότητα ενός παιδιού.

Οφθαλμικές κινήσεις και η σχέση τους με την ανάγνωση: Η οπτομετρική κοινότητα είναι ξεκάθαρη στο θέμα αυτό. Οι δυσλειτουργικές οφθαλμικές κινήσεις επηρεάζουν την διαδικασία της ανάγνωσης αλλά ΔΕΝ αποτελούν αιτία δυσλεξίας. Υπάρχουν πολλά είδη δυσλειτουργιών στις οφθαλμικές κινήσεις. Σε κάποιες περιπτώσεις οι οφθαλμικές κινήσεις επηρεάζονται από κάποιο πρόβλημα στη συνεργασία των ματιών (διόφθαλμη όραση).

Στο **EyeCanLearn by Vision Training Institute** από το 2003 μέχρι σήμερα έχουν αναπτυχθεί ειδικά προγράμματα εξάσκησης όρασης για παιδιά με δυσκολίες στο σχολείο που προκύπτουν από την πολυετή κλινική εμπειρία, την καθημερινή αξιολόγηση και εξάσκηση οπτικών δεξιοτήτων σε εκατοντάδες μαθητές, την διαρκή παρακολούθηση και εφαρμογή των νέων επιστημονικών δεδομένων γύρω από θέματα όρασης και τη συλλογή μεθόδων και πρακτικών από πολλές διαφορετικές πηγές.

Το vision training (ή vision therapy) πρέπει να γίνεται ΜΟΝΟ από οπτομέτρη. Σε ένα περιορισμένο αριθμό ειδικών περιπτώσεων μπορούν να δοθούν κατευθύνσεις/συμβουλές σε άλλους ειδικούς (εργοθεραπευτές, ειδικούς παιδαγωγούς, λογοθεραπευτές, δασκάλους κ.α.) πάνω σε θέματα όρασης. Δεν είναι οι ασκήσεις που από μόνες τους θα φέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Η διαβάθμιση των ασκήσεων, η ακολουθία, η φιλοσοφία, η γνώση πάνω στην οπτική λειτουργία, η επικοινωνία και καθοδήγηση του ατόμου πάνω στις ασκήσεις από τον εξειδικευμένο οπτομέτρη είναι απαραίτητα στοιχεία για να πούμε ότι το vision training εφαρμόζεται σωστά. Υπάρχουν και άλλες ειδικότητες που ασχολούνται με τομείς της οπτικής αντίληψης ή κάνουν κάποιες ασκήσεις ύστερα από υπόδειξη οπτομέτρη αλλά, σε καμία περίπτωση αυτή η παρέμβαση δεν είναι ίδια με το vision training που παρέχουν οι οπτομέτρες και δεν πρέπει να αναφέρεται ως vision training ή vision therapy.

Ερωτηματολόγιο Συμπτωμάτων (παιδί-ενήλικας)

Σε περιπτώσεις που, εξαιτίας λανθασμένης ή ελλιπούς πληροφόρησης, υπάρχουν αμφιβολίες για το αν ένα πρόβλημα (δικό σας ή του παιδιού σας) σχετίζεται ή όχι με την οπτική λειτουργία μπορούμε να σας συμβουλευόμαστε. Στο **eyecanlearn** γνωρίζουμε πολύ καλά τη σημαντική σχέση που έχει η όραση με διάφορες πτυχές της ανθρώπινης δραστηριότητας. Αφιερώστε 2 λεπτά για την συμπλήρωση του σχετικού ερωτηματολογίου – λίστας συμπτωμάτων / ενδείξεων οπτικής δυσλειτουργίας. [LINK online](#)

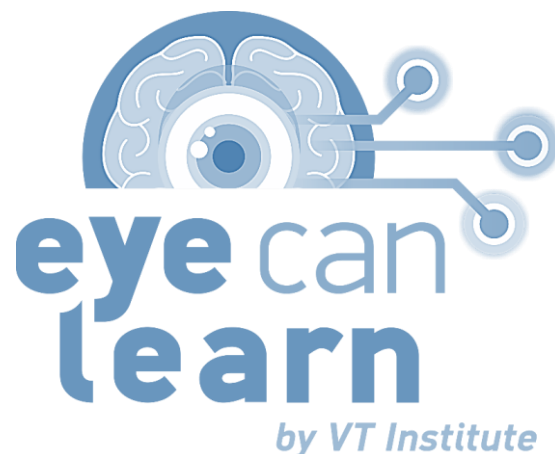
Συμπλήρωση και αποστολή ερωτηματολογίου (online)

Το ερωτηματολόγιο έχει 19 σημεία-ερωτήσεις και είναι ένα σταθμισμένο και αξιόπιστο εργαλείο για τον εντοπισμό ατόμων (παιδιών και ενηλίκων) με πιθανή οπτική δυσλειτουργία η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί κατάλληλα με την εξειδικευμένη οπτομετρική παρέμβαση και έτσι να βελτιωθεί η απόδοση και η ποιότητα ζωής του ατόμου.

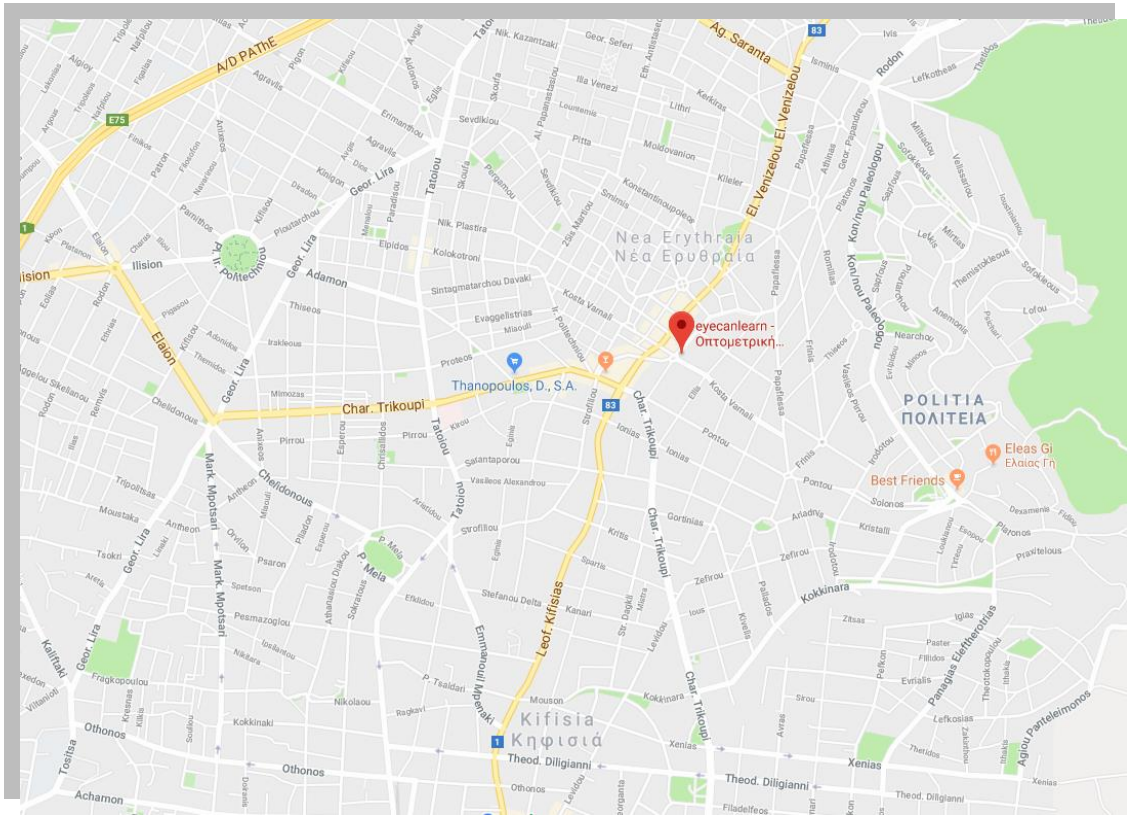
www.eyecanlearn.gr e-mail: info@eyecanlearn.gr
Phone: +30 210 8000179

Όταν το συνολικό σκορ είναι μεγαλύτερο από 20 βαθμούς ή αν επιμένουν 1-2 συμπτώματα/ενδείξεις τότε είναι απαραίτητη η αναλυτική οπτομετρική αξιολόγηση.

Ερωτηματολόγιο ¹⁾	Πάντα (0)	Σπάνια (1)	Κάποτε (2)	Συχνά (3)	Πάντα (4)
1. Προσέγγιση κατά την κριτική κρίση	☐	☐	☐	☐	☐
2. Οι λέξεις "καρσουλ" στην αίσθηση	☐	☐	☐	☐	☐
3. Το μέτρο κατά πορεία διακρίνει	☐	☐	☐	☐	☐
4. Πόσο η απόδοσή σας (εργασία)	☐	☐	☐	☐	☐
5. Κινη κερφό/κίνηση στην αίσθηση	☐	☐	☐	☐	☐
6. Δυσκολία στην ανάγνωση των τιμών	☐	☐	☐	☐	☐
7. Απογοήτευση κατά την κρίση	☐	☐	☐	☐	☐
8. Παράλληλη κίνηση λέξεων στην αίσθηση	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ποσοστό που διακρίνει τους αριθμούς	☐	☐	☐	☐	☐
10. Κακή απόδοση στην κρίση	☐	☐	☐	☐	☐
11. Σφάλμα κατά την κρίση	☐	☐	☐	☐	☐
12. Βιβλίο πολύ κοντά στο πρόσωπο	☐	☐	☐	☐	☐

Τοποθεσία Γραφείου

Γεωργίου Παπανδρέου 14Α, Νέα Ερυθραία Τηλ: +30 210 8000179

www.eyecanlearn.gr

info@eyecanlearn.gr

www.eyecanlearn.gr e-mail: info@eyecanlearn.gr

Phone: +30 210 8000179

